

**Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve
aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Schoon
Schijn Puyhoek' in Antwerpen en Kapellen**

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2017.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden.
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid, gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 1.3.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij het besluit van 25 november 2022.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- Op 24 mei 2018 heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) advies gevraagd over het voornemen tot voorlopige aanduiding van het gebied als watergevoelig openruimtegebied.
- Het advies van het college van burgemeester en schepenen van Antwerpen werd gegeven op 29 juni 2018. Het college van burgemeester en schepenen van Kapellen gaf geen advies.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. De kennisgeving voor het plan-MER werd door de Dienst Mer volledig verklaard op 9 juli 2018. De terinzagelegging vond plaats van 30 juli 2018 tot en met 30 augustus 2018. De richtlijnenvergadering vond plaats op 10 september 2018. De richtlijnen voor voorliggend MER werden door het kenniscentrum MER van het Departement Omgeving betekend op 25 oktober 2018.

- Het planvoornemen is onderworpen aan de watertoets, die deel uitmaakt van de milieubeoordeling.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een verscherpte natuurtoets die deel uitmaakt van de milieubeoordeling. Voor het planvoornemen is geen passende beoordeling vereist.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de Ruimtelijke Veiligheidstoets (RVR). Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft in haar standpunt van 27 juli 2023 aangegeven dat het opstellen van een RVR niet vereist is.
- Binnen de aanduiding van dat gebied is een niet-vervallen verkaveling gekend: 11002_1971_27400.
- De Vlaamse Regering heeft het watergevoelig openruimtegebied Schoon Schijn Puyhoek in Antwerpen en Kapellen voorlopig aangeduid op 15 december 2023.
- De voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Schoon Schijn Puyhoek in Antwerpen en Kapellen werd onderworpen aan een openbaar onderzoek van 9 januari 2024 tot en met 8 maart 2024.
- De CIW heeft over de voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Schoon Schijn Puyhoek in Antwerpen en Kapellen het advies ingewonnen bij de instanties, vermeld in artikel 5.6.8, § 2, eerste lid, van de VCRO.
- De CIW heeft een informatie- en inspraakvergadering georganiseerd in de vorm van een infomarkt in het gemeentehuis van Brasschaat (16 januari 2024), het stadhuis van Geel (17 januari 2024), het Europeiongebouw te Turnhout (23 januari 2024), het stadhuis van Lier (25 januari 2024) en in de openbare bibliotheek van Duffel (26 januari 2024).
- Tijdens het openbaar onderzoek werd advies ontvangen van de stad Antwerpen, de gecoro van de stad Antwerpen, de gemeente Kapellen, de gecoro van de gemeente Kapellen, de provincie van Antwerpen en de dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen en de Polder. Daarnaast werden 9 bezwaren en opmerkingen ontvangen.
- Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft het plan-MER goedgekeurd op 21 mei 2024.
- De CIW heeft via schriftelijke procedure kennis genomen van de bezwarenverwerking, rekening houdend met het goedgekeurde plan-mer, en formuleerde op 24 mei 2024 een voorstel tot definitieve aanduiding op basis van de criteria, vermeld in artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, van de VCRO.
- Het advies [...] van de Raad van State, gegeven op [...], met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Het gebied 'Schoon Schijn Puyhoek' maakt deel uit van het Benedenscheldebekken en ligt in de nabijheid van de Kaartse Beek/ Schoon Schijn en de Bunderbeek.
- Het gebied 'Schoon Schijn Puyhoek' heeft een oppervlakte van 33,1 ha, is onbebouwd en bestaat voornamelijk uit percelen in landbouwgebruik als weiland of akker. Een klein gedeelte van het gebied is in gebruik voor hobbylandbouw waardoor er diverse tijdelijke serre-constructies aanwezig zijn.
- Het gebied is volgens het gewestplan Antwerpen gelegen in een bestemming die bebouwing mogelijk maakt, met name reservegebied voor woonwijken en woongebied met landelijk karakter.
- Het gebied werd op 6 mei 2014 door de Algemene Bekkenvergadering Benedenscheldebekken als signaalgebied aangeduid omwille van sleutelrol die het gebied vervult voor waterberging voor de ruime omgeving.
- De Vlaamse Regering keurde op 24 januari 2014 het ontwikkelingsperspectief goed voor het signaalgebied 'Schoon Schijn – Zwarte Beek' om het waterbergend vermogen van het gebied te kunnen behouden.
- Het grootste deel van het gebied kent een kleine kans op fluviale overstromingen. Met name het zuidwestelijke deel van het gebied kent een middelgroot fluviaal overstromingsrisico. Vooral het centrale gedeelte van het gebied kent een middelgrote kans op overstromingen volgens het pluviale overstromingsmodel. In het noordoostelijke deel van het gebied is een middelgrote pluviale overstromingskans gemodelleerd langsheen de aanwezige grachten en waterloop. Onder klimaatverandering breidt de kans op pluviale overstromingen zich beperkt verder.
- Vrijwaring van het gebied voor verdere bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.
- Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem.
- Voor het gebied en de omgeving is er geen ruimtelijk uitvoeringsplan in opmaak noch voorzien op korte termijn. Om het gebied voor verdere bebouwing te vrijwaren, is een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aangewezen.
- Het grafisch plan met de aanduiding van het gebied dat met dit besluit definitief wordt aangeduid als watergevoelig openruimtegebied is opgenomen als bijlage I bij dit besluit. De toelichting en motivering is opgenomen in de toelichtingsfiche die opgenomen is als bijlage II bij dit besluit.
- De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied is in overeenstemming met het ruimtelijk principe in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem te beschouwen als ruimtelijk structurerend. Ruimtelijk structurerend betekent dat de huidige, intrinsieke kenmerken van het bestaand fysisch systeem het richtinggevend kader zijn voor de ruimtelijke

ontwikkeling van de structuurbepalende functies natuur, bos, landbouw en wonen en werken. De omgeving van Schoon Schijn Puyhoek, onderdeel van het Benedenscheldebekken wordt door de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied gevrijwaard van bebouwing en kan verder ontwikkelen op basis van de fysieke karakteristieken als waterrijk gebied.

- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. Er worden geen significante negatieve effecten op de leefomgeving verwacht. In het plan-MER worden geen milderende maatregelen noodzakelijk geacht.
- In het gebied is geen beschermd erfgoed aanwezig. Uit de milieubeoordeling blijkt dat er geen significante effecten te verwachten zijn voor het aspect landschap, onroerend erfgoed en archeologie.
- Rekening houdend met de kenmerken van het plan, de omgeving en de uitgevoerde analyse kan geoordeeld worden dat het plan geen risico inhoudt op het veroorzaken van significant negatieve effecten op de aanwezige Habitat- en Vogelrichtlijngebieden of Bijlage III soorten van het Natuurdecreet. Voor de voorliggende aanduiding moet geen passende beoordeling worden opgemaakt. Een verscherpte natuurtoets is niet vereist.
- Het gebied ligt binnen de consultatiezone van INOVYN Manufacturing Belgium – Antwerpen. De externe risico's van de desbetreffende Seveso-inrichtingen zijn bekend bij de administratie én er is voldoende afstand tussen de Seveso-inrichtingen enerzijds en het aandachtsgebied anderzijds. De inplanting van nieuwe Seveso-inrichtingen is volgens de voorziene stedenbouwkundige voorschriften uitgesloten. Het opstellen van een RVR is niet vereist. Die beoordeling blijkt uit de RVR-toets van 27 juli 2023.
- De Vlaamse regering neemt akte van de bezorgdheid die bezwaarindiener uit over de kostprijs van de voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Schoon Schijn Puyhoek. Hij verwijst hierbij naar de vergoedingen uit het nieuwe Decreet Woonreservegebieden en de nieuwe regelingen rond compenserende vergoedingen en koopplichten die op 15 april 2024 van kracht is. De indiener hoopt dat de focus ligt op een klimaatrobuuster Vlaanderen en niet zozeer op een rante vergoeding voor eigenaars.
- In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op de bezwaren, opmerkingen en adviezen die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De bezwaren, opmerkingen en adviezen zijn ten behoeve van de leesbaarheid omkaderd en genummerd en worden gezamenlijk behandeld voor zover ze een gelijkaardige en gelijklopende inhoud hebben of over hetzelfde onderwerp gaan. Aanpassingen die worden doorgevoerd op basis van de bezwaren, opmerkingen en adviezen worden specifiek vermeld bij de bespreking van de gegroepeerde bezwaren, opmerkingen en adviezen. Hieronder wordt eerst ingegaan op de bezwaren, opmerkingen of adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan de verordenende delen van het plan: het grafisch plan. Daarna wordt per onderwerp ingegaan op bezwaren, opmerkingen en adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan de niet verordende delen van het plan.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die leiden tot aanpassingen van het grafisch plan

1. Een bezwaarindiener verwijst naar de fiche van het signaalgebied waarin locatievoorstellen voor de woonfunctie (noordelijke randzone), de functies van waterberging en waterconservering (centrale deel) en een verwijzing naar planologische ruil als optie zijn opgenomen.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden die momenteel voorliggen een doorvertaling is van de initiële aangeduide signaalgebieden, op basis van de meest recente watertoetskaarten. In de fiches van het signaalgebied staan conclusies genoteerd over de mogelijke toekomstige ontwikkeling van het gebied. Voor het noordelijk deel van het gebied en voor het woongebied met landelijk karakter (beide in Kapellen gelegen) werd een watertoets als ontwikkelingsvoorwaarde genoteerd. Op basis van de geactualiseerde watertoetskaarten en opname in het watergevoelig openruimtegebied lijkt dit echter ook uitgesloten.

Het uitsluiten van percelen 559B en 556 is niet in strijd met de doelstellingen van de aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied. Deze percelen zijn hoger gelegen en volgens de modellen beperkt overstromingsgevoelig.

Op basis van dit bezwaar wordt het grafisch plan aangepast. De percelen 559B en 556 worden uit de contour van het watergevoelig openruimtegebied gehaald.

2. Een bezwaarindiener tekent bezwaar aan tegen de opname van enkele percelen in haar eigendom gelegen in het noorden, het oosten of het zuiden (512W, 513, 514, 515B, 516, 517, 518A, 520, 521A, 529, 530, 531, 556, 557, 558, 559B, 560, 561, 562, 563, 564B, 565C).

De noordelijke gronden zijn gelegen langs de straat Vloeiende, een voldoende uitgeruste openbare weg die volgens de watertoetskaarten niet gelegen is in overstromingsgevoelig gebied. De gronden die grenzen aan de straat kennen slechts een kleine kans op overstromingen.

De zuidelijke gronden zijn gelegen op de hoek van de straten Puihoek en Schriek, beide voldoende uitgeruste openbare wegen. De gronden zijn deels niet overstromingsgevoelig en deels gelegen in een zone met een kleine kans op overstromingen.

De oostelijke gronden zijn niet gelegen aan bestaande wegen, maar sluiten aan op gronden die eigendom zijn van indiener die zijn gelegen aan Schriek (een voldoende uitgeruste openbare weg). De gronden zijn deels niet overstromingsgevoelig en deels gelegen in een zone met een kleine kans op overstromingen.

De verdere ontwikkeling van voormelde zones vormt volgens de indiener een ruimtelijk compromis tussen de belangen van de eigenaar, de onderliggende bestemming (woonuitbreidingsgebied) en de belangen van het watersysteem.

De bezwaarindiener stelt dat de belangen van het watersysteem op het niveau van het volledige gebied moeten worden bekeken en de Vlaamse regering ook een aantal gronden heeft aangeduid in het noorden en noordoosten van het gebied die volgens de watertoetskaarten eenvoudigweg niet of slechts deels overstromingsgevoelig zijn. Er bestaat ook voor die delen van het gebied geen

conflict tussen de belangen van het watersysteem en de bestemming, terwijl dat net de juridische grondslag betreft voor de aanduiding van een gebied als WORG (cf. art. 5.6.8, § 1, eerste lid VCRO). De indiener stelt dat achter de kadastrale indeling geen ruimtelijke visie zit. Het strookt dus niet met het principe van een duurzame ruimtelijke ordening zoals bepaald in artikel 1.1.4 van de VCRO om ruimtelijke beleidskeuzes blind af te stemmen op een bestaande kadastrale indeling, die trouwens altijd slechts een tijdelijke momentopname is.

De bezwaarindiener concludeert dat er geen rechtsgrond bestaat om haar gronden aan te duiden als watergevoelig openruimtegebied en vraagt conform het zorgvuldigheidsbeginsel dat een afweging wordt gemaakt tussen alle relevante belangen, hetgeen zich vertaalt in een ruimtelijk compromis dat rekening houdt met de onderliggende bestemming en de belangen van bezwaarindiener.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat conform artikel 5.6.8. §1 VCRO de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem kan aanduiden als watergevoelig openruimtegebied, onder meer op basis van de watertoetskaart en de overstromingsgevaarkaarten. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen.

Voor de genoemde noordelijke percelen bestaat een kleine tot grote kans op overstromingen voor de volledige percelen. Voor de genoemde zuidelijke percelen bestaat een kleine kans op fluviale overstromingen voor een groot deel van de percelen. Voor de genoemde oostelijke percelen bestaat een kleine kans op fluviale overstromingen voor een groot deel van de percelen en is er overtopping van de grachten en waterlopen bij hevige neerslag.

De Vlaamse Regering opteert om waar mogelijk kadastrale grenzen te volgen in functie van een duidelijk leesbare grens van de bestemmingen en rekening houdend met de ontwikkelbaarheid van perceelsresten. Voor betrokken eigenaars zal een planschaderegeling van toepassing zijn om de volledige waardevermindering te compenseren.

Het uitsluiten van percelen 559B en 556 is niet in strijd met de doelstellingen van de aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied. Deze percelen zijn hoger gelegen en volgens de modellen beperkt overstromingsgevoelig.

Op basis van dit bezwaar wordt het grafisch plan aangepast. De percelen 559B en 556 worden uit de contour van het watergevoelig openruimtegebied gehaald.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die leiden tot aanpassingen van de niet verordende delen van het plan: toelichtingsfiche en plan-MER

3. De provincie Antwerpen vraagt om te verduidelijken in hoeverre windturbines alsnog mogelijk zijn in watergevoelige openruimtegebieden die vandaag bedrijventerrein zijn of als openbaar nut worden aanschouwd, rekening

houdende met technische vereisten van windontwikkeling. Betekent 'bouwvrij' enkel bovengronds of ook ondergronds.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat de bouw van infrastructuur niet is opgenomen in het stedenbouwkundig voorschrift 5.6.8 uit de VCRO, behalve in functie van openbare wegen en nutsleidingen.

In overeenstemming met dit advies wordt het milieuonderzoek aangepast in categorie mens.

4. Een bezwaarindiener verwijst naar de MER-richtlijnen van 25 oktober 2018 over het plan-MER, specifiek naar de afbakeningsmethodiek, de toepassing van welke (deel)gebieden worden meegenomen in "Verscherpte watertoets" of "Bouwvrije opgave", de informatie van de opgenomen (deel)gebieden over de overstroombaarheid over wateroverlast en het gegeven dat het plan-MER bijkomend de milieueffecten van volgende alternatieven moet onderzoeken en beoordelen: "Een situatie waarbij enkel de (deel)gebieden met een gekende en bestaande wateroverlast worden weerhouden als watergevoelig openruimtegebied".

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat het plan-MER conform de richtlijnennota opgesteld werd en gelezen dient te worden met de gebiedspecifieke beoordeling van de afzonderlijke gebieden in de toelichtingsfiches. In de toelichtingsfiches worden de overstromingsrisico's beschreven.

Dit bezwaar leidt tot de aanpassing van hoofdstuk 5.2 plan-MER.

5. Een bezwaarindiener stelt dat het zorgvuldigheidsbeginsel wordt geschaad aangezien er sprake is van een onzorgvuldige afbakening van het betrokken gebied en er geen gedegen afweging is gebeurd van de verschillende belangen. Volgens de indiener kan het doel van de aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied ook met minder verregaande maatregelen worden bereikt, bestaat er voor een aantal gronden in het gebied geen conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, en volgt uit de MER-richtlijnen dat een inrichtingsalternatief moet worden onderzocht waarbij enkel deelgebieden met een gekende en bestaande wateroverlast worden weerhouden als watergevoelig openruimtegebied.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de Vlaamse Regering conform artikel 5.6.8. §1 VCRO gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem kan aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. Ze heeft een verdere grondige evaluatie gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. De analyse van het gebied is opgenomen in de toelichtingsfiche die per gebied werd opgemaakt. Hierin wordt gebruik gemaakt van de meest recente overstromingsgevaarkaarten, die niet alleen een inschatting maken van de huidige risico's maar waar beschikbaar ook van de toekomstige risico's.

Dit bezwaar leidt tot de aanpassing van hoofdstuk 5.2 plan-MER.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die niet leiden tot aanpassingen van het plan

6. De provincie Antwerpen vraagt om garanties te bieden waarbij de economische ruimte in watergevoelig openruimtegebied mee in rekening gebracht kan worden als compensatie bij het omzetten van open ruimte naar bedrijvigheid op goed gelegen locaties.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De vraag of er bijkomende nood is aan ruimte voor bedrijvigheid zal gebeuren in de geëigende planningsprocessen.

Dit advies leidt niet tot een aanpassing van het plan.

7. De provincie Antwerpen vraagt om te verduidelijken of en in welke mate de aanduiding van een watergevoelig openruimtegebied ingrijpt op het proces en de aanleg van een fietssnelweg/fietsostrade. Het is niet duidelijk in welke mate de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied een beperking geeft of bijkomend onderzoek vergt. Een vlotte realiseerbaarheid van de fietsostrades is voor de deputatie een uiterst belangrijke randvoorwaarde.

8. De provincie Antwerpen vraagt om de grens van het watergevoelig openruimtegebied, dat loopt tot het openbaar domein van de spoorlijn, aan te passen zodat de fietsostrade F14 die naast deze spoorlijn is gelegen, niet in het WORG ligt. Deze fietsostrade is gelegen op het Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk. Mogelijks is beperkt gebruik van het watergevoelig openruimtegebied nodig voor beheer en onderhoud van deze fietspadinfrastructuur.

9. De gemeente Kapellen stelt dat na de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied de aanleg van een fietstunnel en de fietsostrade mogelijk dient te blijven op perceel 615C; zo niet dient het perceel uit de aanduiding te worden geschrapt.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze adviezen door te duiden dat de aanleg van openbare wegen is voorzien in de voorschriften, voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht en de waterbeheersfunctie van het gebied niet worden overschreden. Ook de afwijkingsbepalingen van art. 4.4.7 uit de VCRO blijven van toepassing.

Deze adviezen leiden niet tot een aanpassing van het plan.

10. De gecoro van Antwerpen vraagt om de contour van het gebied te verruimen, zodat de begrenzing van het gebied een meer ruimtelijke en hydrologische grondslag volgt, waarbij bestaande watersystemen worden gerespecteerd.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat waar mogelijk de perceelgrenzen gevolgd worden voor de afbakening. In verschillende gevallen is dit niet mogelijk, indien bijvoorbeeld de bestemming wijzigt temidden een perceel of indien er al bebouwing op een deel van het perceel aanwezig is. Enkel gebieden met een ontwikkelingsdruk worden aangeduid, een gebied met een

openruimtebestemming is niet in overeenstemming met de doelstelling van een watergevoelig openruimtegebied.

Dit advies leidt niet tot een aanpassing van het plan.

11. De gecoro van Antwerpen stelt dat het aangewezen is om te onderzoeken welke maatregelen kunnen worden genomen om het waterbergend potentieel van het gebied te optimaliseren zodat aanpalende gebieden worden gevrijwaard van de waterproblematiek. Indien nodig dient hierbij een onteigeningsplan te worden toegevoegd aan de op te maken RUP-procedure.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat aan de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied geen inrichtingswerken of andere projecten verbonden zijn. Enkel de planologische bestemming wordt gewijzigd. Dit is eveneens niet gekoppeld aan de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan. De aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden dient te worden gezien als een maatregel die onderdeel uitmaakt van een uitgebreide set van maatregelen om de gemodelleerde waterproblematiek te remediëren.

Dit advies leidt niet tot een aanpassing van het plan.

12. Het bestuur van Polder van Ettenhoven en Muisbroek en Boerenbond Antwerpen vragen om de watergevoelige openruimtegebieden niet in de categorie 'overig groen' te plaatsen en de doelstelling om bosuitbreiding te realiseren binnen de watergevoelige openruimtegebieden uit de besluiten te halen. Ook wordt gevraagd de mogelijkheid te krijgen om in toekomstige ruimtelijke uitvoeringsplannen de landbouwpercelen gelegen binnen dit watergevoelig openruimtegebied te herbestemmen naar bouwvrij agrarisch gebied om zo het landbouwgebruik toekomstgericht te bestendigen.

13. Een bezwaarindiener informeert dat zijn eigendom op heden verpacht is voor landbouwgebruik en vraagt of dit mogelijk blijft. Hij stelt aanvullend de vraag of het perceel voor paardenhouderij ingericht kan worden.

14. Een bezwaarindiener merkt op dat de gehele oppervlakte van het aangeduide watergevoelige openruimtegebied in effectief landbouwgebruik is. De ruimtecategorieën die in het watergevoelig openruimtegebied worden ingesteld houden verregaande beperkingen in op het landbouwgebruik op percelen die hieronder vallen. De indiener verwijst naar de toelichtingsfiche (paragraaf 1.2.4) met verwijzingen naar bebossingspotentieel binnen de watergevoelige openruimtegebieden. De indiener vraagt om de watergevoelige openruimtegebieden niet in de categorie 'overig groen' te plaatsen en de doelstelling om bosuitbreiding te realiseren binnen de watergevoelige openruimtegebieden uit de besluiten te halen.

De bezwaarindiener vraagt om de percelen in het WORG die nu in landbouwgebruik zijn te bestemmen naar bouwvrij agrarisch gebied. Op deze manier wordt de huidige situatie op het terrein ook wettelijk vastgelegd en wordt er geen verder beslag gedaan op landbouwgrond waardoor de druk op de resterende landbouwgronden niet nog wordt verhoogd.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verwijzen naar de bepalingen inzake watergevoelige openruimtegebieden in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 5.6.8, waarbij de toegelaten functies en handelingen zijn opgesomd. Met betrekking tot de opname in de categorie 'overig groen' wordt verwezen naar de bepalingen in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.6, §2, 3de lid.

De Vlaamse Regering verduidelijkt dat binnen 'watergevoelig openruimtegebied' zowel bosbouw als landbouw nevensgeschikte functies zijn, naast andere openruimte functies. De voorschriften maken het blijvend agrarisch gebruik van het perceel mogelijk en leggen geen bijkomende beperkingen op. Een latere verfijning van de voorschriften via een ruimtelijk uitvoeringsplan is steeds mogelijk, waarbij de plannende overheid in deze kan opteren om het agrarisch gebruik te bestendigen door herbestemming naar bv. bouwvrij agrarisch gebied.

Deze bezwaren leiden niet tot een aanpassing van het plan.

15. Een bezwaarindiener stelt dat hij eigenaar is van een groot aantal percelen (512W, 513, 514, 515B, 516, 517, 518A, 520, 521A, 529, 530, 531, 556, 557, 558, 559B, 560, 561, 562, 563, 564B, 565C) die in het watergevoelig openruimtegebied gelegen zijn en momenteel als woonuitbreidingsgebied zijn benoemd. Bij opname in het watergevoelig openruimtegebied worden de ontwikkelingsmogelijkheden van de percelen beperkt of onmogelijk gemaakt, wat een waardevermindering ten gevolge heeft.

16. Een bezwaarindiener vraagt naar mogelijke planschadevergoeding van zijn eigendom dat gelegen is in woonuitbreidingsgebied.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren door te duiden dat het verlies aan bouw mogelijkheden gecompenseerd wordt via de planschaderegeling. De planschade zal bepaald worden na aanduiding en houdt rekening met de huidige grondprijzen van gelijkaardige percelen in de omgeving. Het exacte bedrag wordt op basis van het individuele dossier bepaald.

Deze bezwaren leiden niet tot een aanpassing van het plan.

17. Een bezwaarindiener merkt op dat het planningsproces voor het initieel voorziene ruimtelijk uitvoeringsplan voor het betrokken gebied – zoals vermeld in de startbeslissing van 24 januari 2014 – nooit/nog steeds niet werd opgestart. Het voortraject van een planningsproces zou worden gecoördineerd door de provincie. In dat verband gelastte de Vlaamse Regering de gouverneur van de provincie Antwerpen om de initiatiefnemer van het ruimtelijk uitvoeringsplan te bepalen voor de opstart van een planningsproces en om de conclusies van de ontwerpstartbeslissing hierin te integreren.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de Vlaamse Regering besloot om voor de signaalgebieden met bouwvrije opgave waar nog geen planningsproces is opgestart een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied te voorzien, die vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. Conform artikel 5.6.8. §1 VCRO kan de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, aanduiden als watergevoelig openruimtegebied.

Dir bezwaar leidt niet tot een aanpassing van het plan.

18. Een bezwaarindiener vermeldt tijdens de ter inzagelegging van de kennisgevingsnota op 30 augustus 2018 een inspraakreactie te hebben ingediend, waarin werd gevraagd om de aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Schoon Schijn Puyhoek' te beperken tot enkel de gronden in het signaalgebied die volgens de Watertoetskaart 2017 in effectief overstromingsgevoelig gebied zijn gelegen.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de terinzagelegging van de kennisgevingsnota in functie was van het opmaken van het plan-MER. Daarbij werden alle relevante opmerkingen verwerkt in de richtlijnennota zoals goedgekeurd op 25 oktober 2018 en gevoegd bij het ontwerp plan-MER tijdens het openbaar onderzoek. Daarbij werden reacties die uitsluitend een persoonlijk standpunt inhouden over de wenselijkheid van het plan niet weerhouden.

Dit bezwaar leidt niet tot een aanpassing van het plan.

19. Een bezwaarindiener merkt de wijziging op van de contour van het watergevoelig openruimtegebied ten opzichte van de ontwerp-afbakening van CIW van 24 mei 2018 waarbij de niet-overstromingsgevoelige percelen in het noorden en het oosten van de ontwerp-afbakening uit de afbakening werden gesloten.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden die momenteel voorliggen een doorvertaling is van de initiële aangeduide signaalgebieden. Zoals in de toelichtingsfiche vermeld werd de contour van het watergevoelig openruimtegebied inderdaad bijgesteld op basis van de informatie over de meest actuele overstromingskansen (zie 2.2) door uitsluiting van de niet-overstromingsgevoelige percelen in het noorden van de ontwerp-afbakening.

Dit bezwaar leidt niet tot een aanpassing van het plan.

20. Aquafin merkt op dat het WORG doorkruist wordt door een Aquafin-collector en vraagt om te worden geïnformeerd bij plannen tot inrichting van het gebied. Nabij het WORG is een overstort naar de Kaartse Beek gelegen en bij inrichting als overstromingsgebied, vraagt Aquafin om rekening te houden met het peil van de overstort.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze opmerking door te duiden dat aan de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied geen inrichtingswerken of andere projecten verbonden zijn. Enkel de planologische bestemming wordt gewijzigd. Deze aanduiding heeft dan ook geen wijziging van het waterpeil tot gevolg.

Deze opmerking leidt niet tot een aanpassing van het plan.

21. De bewaarindiener stelt dat de percelen in zijn eigendom (578A - 577C - 576A) volgens de kaarten niet gelegen zijn in een risicozone voor

overstromingen en tekent op basis hiervan bezwaar aan tegen de opname in het watergevoelig openruimtegebied.

22. Een bezwaarindiener stelt dat de percelen in haar eigendom (512A2, 570A, 570B) volgens de risicokaarten voor overstromingen niet gelegen zijn in een risicozone voor overstromingen en tekent op basis hiervan bezwaar aan tegen de opname in het watergevoelig openruimtegebied.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren door te duiden dat de Vlaamse regering conform artikel 5.6.8. §1 VCRO gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, kan aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. De betreffende percelen kennen een lage tot middelgrote overstromingskans volgens de overstromingsgevaarkaarten, de kaart met risicozones is enkel in functie van de natuurrampenverzekering opgemaakt wordt daarom niet gebruikt.

Deze bezwaren leiden niet tot een aanpassing van het plan.

23. Een bezwaarindiener vraagt om de contour van het watergevoelig openruimtegebied uit te breiden op basis van de ontwerp-afbakening van 2018 op basis van de vaststelling dat een aantal niet opgenomen percelen een score D of C hebben op de kaart met overstromingsgevoelige gebieden (556, 535T, 535L, 535K, 549B2, 550N, 553B, 554B, 548R2, 533D, 532D).

De bezwaarindiener vraagt om de contour van het watergevoelig openruimtegebied uit te breiden op basis van de ontwerp-afbakening van 2018 op basis van de huidige functie als bufferruimte bij wateroverlast van het gebied en als aanvulling van grondwater. Indiener verwijst daarbij naar een aantal beleidsintenties vanuit het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en de Blue Deal m.b.t. ruimte voor water.

Hij motiveert zijn vraag eveneens vanuit het algemeen welzijn van de inwoners, bezoekers en passanten van de omgeving.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat het signaalgebied vrijwel de ganse onbebouwde ruimte in het woonuitbreidingsgebied bevatte. Bij de verfijning van de bouwvrije zone werden rekening gehouden met de meest recente informatie over de overstromingsgevoeligheid van de percelen. Hierdoor werd de zone verkleind. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is decretaal niet beperkt tot een eenmalige procedure en kan aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen. De aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied dient ook te worden gezien als een maatregel die onderdeel uitmaakt van een uitgebreide set van maatregelen om de gemodelleerde waterproblematiek te remediëren.

Dit bezwaar leidt niet tot een aanpassing van het plan.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.
- Het koninklijk besluit van 3 oktober 1979 houdende de vaststelling van het gewestplan Antwerpen, en latere wijzigingen.
- De richtlijn 2000/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.
- De richtlijn 2007/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het gebied 'Schoon Schijn Puyhoek' in Antwerpen en Kapellen wordt definitief aangeduid als watergevoelig openruimtegebied.

De normatieve delen van dit besluit zijn hierbij gevoegd als bijlage:

1. bijlage I, het grafisch plan

De niet-normatieve delen van dit besluit zijn bijgevoegd als:

1. bijlage II, de toelichtingsfiche
2. bijlage III, het plan-MER

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Deniz Zuhar

Zuhar DEMIR

Bijlage I. Verordenend grafisch plan

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Schoon Schijn Puyhoek' in Antwerpen en Kapellen.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Demir Zuhar

Zuhal DEMIR

Bijlage II. De toelichtingsfiche

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Schoon Schijn Puyhoek' in Antwerpen en Kapellen.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Demir Zuhar

Zuhal DEMIR

Bijlage III. Het plan-MER

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Schoon Schijn Puyhoek' in Antwerpen en Kapellen.

Brussel,

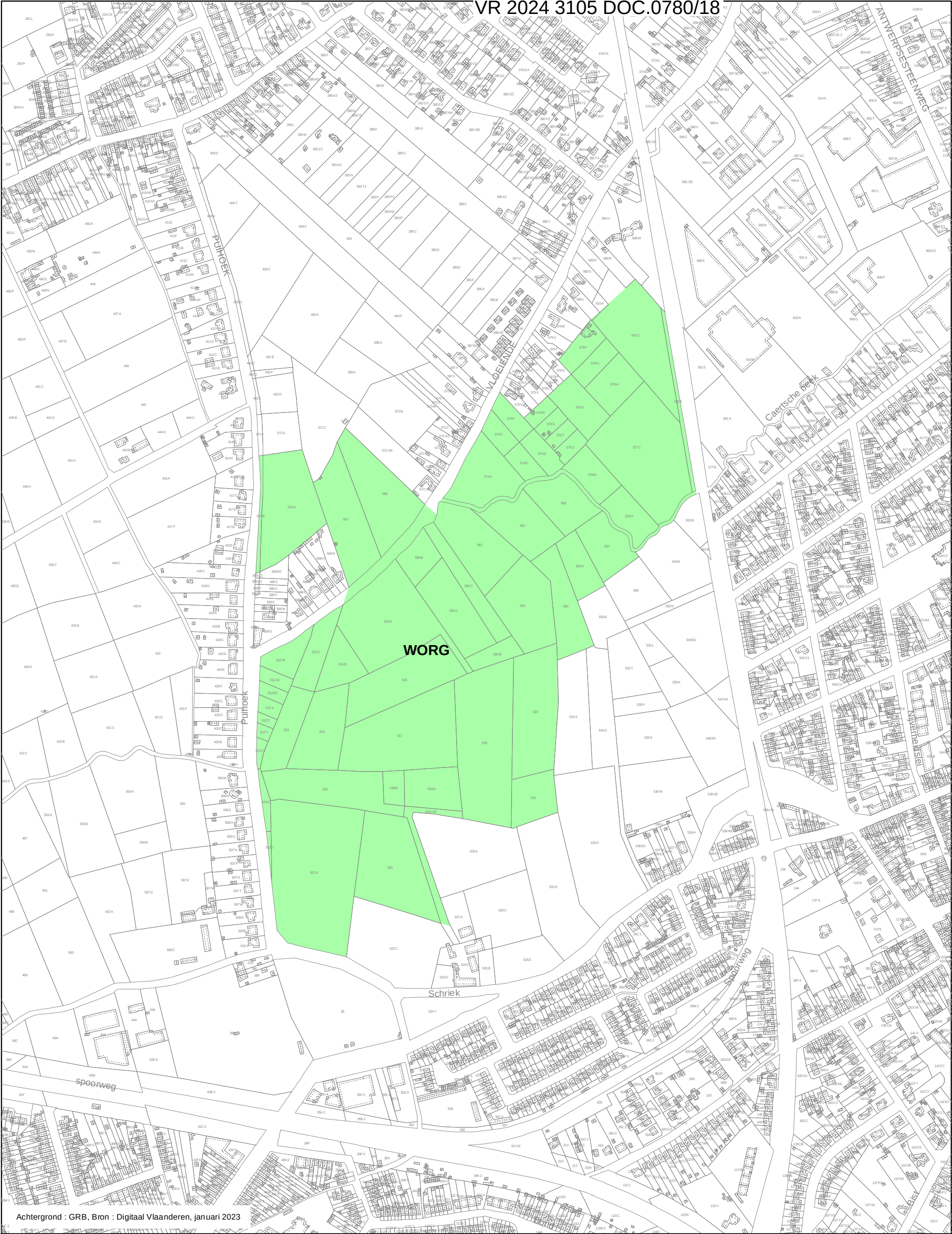
De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Demir Zuhar

Zuhal DEMIR

Achtergrond : GRB, Bron : Digitaal Vlaanderen, januari 2023

WATERGEVOELIG OPENRUIMTEGEBIED

Bijlage I. Verordenend grafisch plan bij het besluit van de Vlaamse Regering van datum [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied

Schoon Schijn Puyhoek in Antwerpen en Kapellen

Definitieve aanduiding WOR_02000_273_00008_00001

DEPARTEMENT OMGEVING

0 25 50 M

schaal : 1:5.000

Definitieve aanduiding

Watergevoelig openruimtegebied 'Schoon Schijn Puyhoek'

in Antwerpen en Kapellen

Bijlage II: toelichtingsfiche

**Vlaamse
overheid**

**DEPARTEMENT
OMGEVING**

Inhoudsopgave

1	Doelstelling en beleidscontext	3
1.1	Doelstelling	3
1.2	Beleidscontext	3
1.2.1	Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen	3
1.2.2	Decreet Integraal Waterbeleid	3
1.2.3	Blue deal	4
1.2.4	Klimaatadaptatieplan	4
1.2.5	Landbouw	4
1.3	Voortraject.....	4
2	Beschrijving van gebied en het watersysteem	6
2.1	Feitelijke toestand	6
2.2	Waterbergend vermogen en overstromingsgevoeligheid	7
2.3	Stroomgebiedbeheerplan Benedenscheldebekken	9
2.4	Signaalgebied – startbeslissing Vlaamse Regering	10
2.5	Juridische toestand.....	10
2.6	Gemeentelijke structuurplannen	11
3	Onderzoek sectorale wetgeving.....	12
3.1	Milieueffectrapportage	12
3.2	Ruimtelijke veiligheidsrapportage.....	12
3.3	VEN-toets.....	13
3.4	Onroerenderfgoed-toets	13
4	Aanpassing plangebied na openbaar onderzoek	13
5	Rechtsgevolgen	14
5.1	Stedenbouwkundige voorschriften	14
5.2	Verkavelingen en principiële akkoorden	15
5.3	Ruimtebalans	16
6	Conclusie	16

1 Doelstelling en beleidscontext

1.1 Doelstelling

Overstromingen volgen mekaar jaar na jaar op en drukken ons met de neus op de feiten. De combinatie van veel verspreide bebouwing en verharding en een waterbeleid dat eeuwenlang voornamelijk gericht was op het afvoeren van water, maakt Vlaanderen kwetsbaar voor de gevolgen van de klimaatverandering. Dit versterkt overstromingsrisico's en verminderde waterinfiltratie in de bodem. Er blijft ook steeds minder ruimte vrij om het water op te vangen bij hevige regenbuien. Bepaalde gebieden in Vlaanderen overstromen nu al met de regelmaat van de klok, vaak zelfs bij minimale neerslag.

Een duurzame en klimaatbestendige ruimtelijke ontwikkeling is slechts mogelijk door het afremmen van het bijkomend ruimtebeslag en het maximaal vrijwaren van de open ruimte. Dit principe is intussen bekend als de 'bouwshift'. Tegelijk moet de verhardingsgraad in de openruimte afnemen.

Om Vlaanderen beter te beschermen tegen zowel droogte als wateroverlast zette de Vlaamse Regering de Blue Deal op, om van Vlaanderen opnieuw een spons te maken door voldoende ruimte te voorzien voor water. Ruimte geven aan water is noodzakelijk in het kader van het voorkomen van droogte en overstromingen. Dit gebeurt door de watergevoelige gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing en verharding, waardoor het waterbergend vermogen behouden blijft en stroomafwaarts gelegen dorpen en kernen gevrijwaard blijven van wateroverlast.

Om Vlaanderen klimaatrobuuster te maken is het bijgevolg cruciaal om gebieden met een groot waterbergend vermogen of overstromingsrisico niet meer te ontwikkelen voor harde bestemming (wonen, industrie, ...) en deze dusdanig in te richten dat we hun potentieel maximaal kunnen vrijwaren en benutten.

Deze gebieden worden daarom herbestemd naar een openruimtefunctie via een ruimtelijk uitvoeringsplan of aanduiding als watergevoelig openruimtegebied.

1.2 Beleidscontext

1.2.1 Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is sinds 1997 een belangrijk fundament van het ruimtelijk beleid. Het is een visie die aangeeft hoe we in Vlaanderen best met onze ruimte omgaan. We moeten investeren in onze steden, zodat dit aangename plekken zijn om te wonen. Wat nog rest aan groen en open ruimte moeten we bewaren.

De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden geeft mee uitvoering aan het principe van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen waarbij gesteld wordt dat het fysisch systeem ruimtelijk structurerend is. De ruimtelijke structuur van het buitengebied wordt in Vlaanderen bepaald door onder meer het samenhangend geheel van rivier- en beekvalleien. Het fysisch systeem, waaronder de hier te vrijwaren valleigebieden en andere overstromingsgevoelige gebieden, vormt hiermee het richtinggevend kader voor de ontwikkeling van natuur, bos, landbouw en landschap in het buitengebied.

1.2.2 Decreet Integraal Waterbeleid

Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (waterwetboek), vormt het juridisch kader voor het integraal waterbeleid in Vlaanderen. Het decreet bevat ook de omzetting van de kaderrichtlijn Water en de Overstromingsrichtlijn.

Dit decreet legt de doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid vast, waarbij de multifunctionaliteit van watersystemen sterk benadrukt wordt. Daarnaast bepaalt het hoe de watersystemen ingedeeld worden in stroomgebieden en stroomgebiedsdistricten, bekkens en deelbekkens en vertaalt het die indeling in watersystemen door in de organisatiestructuur en de planning voor het integraal waterbeleid. Zo wordt er ook het kader mee vastgesteld voor de stroomgebiedbeheerplannen.

De stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2022-2027 werden vastgesteld door de Vlaamse Regering op 1 juli 2022. Hierin is onder meer de actie 6_A_0022 opgenomen om gevolg te geven aan de startbeslissingen van de Vlaamse Regering inzake signaalgebieden door herbestemming van de noodzakelijke deelgebieden via de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden of via ruimtelijke uitvoeringsplannen.

1.2.3 Blue deal

In de strijd tegen waterschaarste en droogte riep de Vlaamse Regering de Blue Deal in het leven om via tal van acties de strijd tegen waterschaarste en droogte op het terrein aan te gaan. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden speelt in op het voorkomen van bijkomende verharding. Daarnaast kan de vrijgehouden open ruimte mee ingezet worden voor waterconservering. Het water kan in deze gebieden worden vastgehouden en krijgt de tijd om te infiltreren naar het grondwater.

1.2.4 Klimaatadaptatieplan

Het Vlaams klimaatadaptatieplan moet Vlaanderen verder voorbereiden op de effecten van de klimaatverandering en dit zowel op korte termijn, tegen 2030, alsook op langere termijn, tegen 2050. Natuurgebaseerde oplossingen en technologische innovatie worden daarbij onze belangrijkste bondgenoten.

Bij de afbakening van de watergevoelige openruimtegebieden bestaan er koppelkansen met onder meer de doelstelling voor bosuitbreiding. Het verkennen van het bebossingspotentieel in deze gebieden is dan ook expliciet opgenomen. Daarnaast zorgt de vrijwaring van deze gebieden voor de blijvende vastlegging van koolstof en buffering van wateroverlast.

1.2.5 Landbouw

In de aanhef van het hoofdstuk landbouw uit het Vlaams regeerakkoord wordt 'toegang tot landbouwgrond' aangestipt als één van de grote uitdagingen voor de sector. Percelen die definitief worden aangeduid als watergevoelig openruimtegebied krijgen landbouw als een van de nevenschikte functies, naast andere openruimte functies, terwijl landbouw er nu zonevreemd gelegen is.

De voorschriften maken het blijvend agrarisch gebruik van het perceel mogelijk. Wat betreft de grondgebonden landbouw geeft de aanduiding geen aanleiding tot enige beperking van teelten of bemesting. Het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur, gericht op het gebruik van het gebied voor landbouw of hobbylandbouw is ook nog steeds mogelijk.

1.3 Voortraject

In uitvoering van het Decreet Integraal Waterbeleid keurde de Vlaamse Regering op 30 januari 2009 de 11 bekkenbeheerplannen voor de periode 2008-2013 goed (VR 2009 3001 DOC. 0100). Deze waterbeheerplannen vormden het kader voor een heel gamma aan maatregelen m.b.t. het integraal waterbeheer. In elk van die 11 beheerplannen was een actie (A7) opgenomen om de bestemming te toetsen van een aantal zones gelegen in actueel of potentieel waterbergingsgebied of in waterconserveringsgebied.

De bekkensecretariaten kregen binnen de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) de taak om deze screening uit te voeren voor de 11.400 ha onbebouwde harde bestemmingen van het gewestplan die overlappen met deze voor het watersysteem belangrijke gebieden. Vanaf 2009 onderwierpen de bekkenstructuren deze gebieden aan een grondige analyse die o.a. dienst moest doen als onderbouwde input voor ruimtelijke planningsprocessen. Deze gebieden kregen de naam "signaalgebied"; het gaat om nog niet ontwikkelde gebieden waar een tegenstrijdigheid kan bestaan tussen de geldende bestemmingsvoorschriften en het belang van dit gebied voor het watersysteem.

In een eerste fase werden in 2009-2010 de meest relevante en prioritaire gebieden verspreid over gans Vlaanderen afgebakend, op basis van hun oppervlakte, omvang van de waterproblematiek en ontwikkelingsdruk. Hierbij werden nabijgelegen stukken gebundeld tot samenhangende gehelen met de nog niet ontwikkelde omgeving.

Voor 66 prioritaire gebieden werden binnen de CIW fiches opgemaakt die zowel de wateraspecten als de ruimtelijke aspecten van deze signaalgebieden onderzochten, zowel vanuit juridisch als beleidsmatig oogpunt.

Telkens werd ook een suggestie voor ontwikkelingsperspectief meegegeven vanuit het wateraspect met eventueel voorstel voor herbestemming. Meestal werd binnen het signaalgebied nog een opdeling gemaakt in deelgebieden, met afzonderlijke ontwikkelingsopties. Elk van deze fiches werd door het betrokken bekkenbestuur goedgekeurd, om tot een gedragen suggestie te komen. In 2013 volgde nog een tweede reeks van 17 signaalgebiedsfiches.

In 2013 besliste de Vlaamse Regering (VR 2013 2903 DOC. 0303-1) om deze signaalgebieden grondiger aan te pakken om het waterbergend vermogen van Vlaanderen te vrijwaren. Voor elk gebied waarvan blijkt dat het ontwikkelen volgens de huidige bestemming het overstromingsrisico verhoogt, werkte de CIW aan bijkomende voorwaarden of een alternatief ontwikkelingsperspectief. In die ontwerp-startbeslissingen werd ook gezocht naar het best in te zetten instrumentarium en de bijhorende initiatiefnemende overheid. In 2014 keurde de Vlaamse Regering de vervolgtrajecten goed voor de eerste reeks van 66 signaalgebieden (VR 2014 2401 DOC. 0086 en VR 2014 0905 DOC.0724) en in 2015 volgde reeks 2 met 17 signaalgebieden (VR 2015 0805 DOC. 0454).

Vervolgens werd door de CIW en op basis van de meest recente gegevens over bestemming, bebouwing en overstromingsgevoeligheid een derde en laatste selectie gemaakt van nog 152 te onderzoeken signaalgebieden. Ook in deze laatste reeks werd in nauw overleg met de gemeentebesturen en de waterloopbeheerders gezocht naar een integrale toekomstvisie, waarbij zowel de waterproblematiek als ruimtelijke aspecten in rekening werden genomen voor het bepalen van het ontwikkelingsperspectief (watertoets, bijkomende voorwaarden of nieuwe functionele invulling). Op 31 maart 2017 keurde de Vlaamse Regering deze laatste reeks startbeslissingen goed (VR 2017 3103 DOC. 0313).

In de startbeslissingen die de Vlaamse Regering voor elk signaalgebied goedkeurde, werd na grondige analyse een vervolgtraject en een gebiedsgericht ontwikkelingsperspectief bepaald dat rekening houdt met het watersysteem en waarbij minstens het waterbergend vermogen behouden blijft. In die beslissingen zijn volgende zaken vastgelegd:

- het ontwikkelingsperspectief van het signaalgebied;
- het bestuur dat initiatief moet nemen;
- het instrument dat gebruikt moet worden om het ontwikkelingsperspectief te realiseren.

De vervolgstappen met betrekking tot de signaalgebieden gaan van een waterrobuuste inrichting binnen de geldende bestemming tot een (gedeeltelijke) herbestemming van het gebied met flankerende maatregelen. De signaalgebieden en de bijhorende beslissingen zijn terug te vinden op de geoloketten van www.signaalgebieden.be.

Er worden twee categorieën van vervolgtrajecten onderscheiden:

- Verscherpte watertoets. De geldende harde bestemming blijft behouden, maar er kunnen in het kader van de watertoets wel extra voorwaarden opgelegd worden voor de ontwikkeling van het gebied.
- Bouwvrije opgave. Delen van het signaalgebied moeten bouwvrij blijven en moeten bijgevolg een andere bestemming krijgen.

Uit voorgaande grondige analyses bleek dat 172 gebieden dermate belangrijk zijn voor de waterbeheersing dat er minstens in een deel niet meer gebouwd kan worden. Initieel werd vooropgesteld om deze gebieden met bouwvrije opgave via een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) te herbestemmen. Mede de lange doorlooptijd van een dergelijk planproces zorgde ervoor dat begin 2023 slechts een dertigtal signaalgebieden zijn herbestemd via een RUP (gemeentelijk, provinciaal, gewestelijk).

Op vandaag lopen nog diverse planprocessen voor opmaak van een RUP om signaalgebieden te herbestemmen. Voor de andere gebieden zal de bouwvrije opgave vertaald worden via aanduiding als watergevoelig openruimtegebied (WORG) in uitvoering van artikel 5.6.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO), ingevoerd bij decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving.

In 2018 startte de CIW met de voorbereiding voor de aanduiding van deze watergevoelige openruimtegebieden, vertrekkende van de startbeslissingen van de Vlaamse Regering. Op 12 maart 2018 gaf de CIW goedkeuring aan het ontwerp voor de voorlopige aanduiding van 124 watergevoelige openruimtegebieden. Het voorstel kwam tot stand in overleg met de bekkensecretariaten, het Departement Omgeving, de waterloopbeheerders en de betrokken gemeenten. Plannende overheden konden voor alle signaalgebieden aangeven of ze nog op korte termijn een planinitiatief zouden opstarten om zelf een herbestemming uit te voeren of ze verkozen om deze als WORG aan te duiden.

Begin mei 2018 vroeg de CIW advies aan het college van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten over het voorstel voor de voorlopige aanduiding. Vervolgens werd ook het kennisgevingsdossier voor het plan-m.e.r. ingediend en werd het ter inzage gelegd van 30 juli tot en met 30 augustus 2018.

Gezien de nieuwe overstromingskaarten, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 25 november 2022 (VR 2022 2511 DOC.1289), was een actualisatie van de ontwerpen vereist. Hierbij werd uiteraard ook rekening gehouden met een geactualiseerde feitelijke en juridische toestand.

Bij de aanduiding van WORG zal de Vlaamse Regering zich niet beperken tot de 124 door de CIW voorbereide gebieden. Na de gevoerde actualisatie werden in totaal 139 watergevoelige openruimtegebieden voorlopig vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Met deze beslissing geeft de Vlaamse Regering uitvoering aan de vooropgestelde aanduiding van WORG voor het gebied 'Schoon Schijn – Zwarte Beek' in Antwerpen en Kapellen (BES-AG12).

2 Beschrijving van gebied en het watersysteem

2.1 Feitelijke toestand

Het gebied met een oppervlakte van 33,1 ha is onbebouwd en bestaat voornamelijk uit percelen in landbouwgebruik als weiland of akker. Een klein gedeelte van het gebied is in gebruik voor hobbylandbouw waardoor er diverse tijdelijke serre-constructies aanwezig zijn.

Figuur 1. Bestaande feitelijke toestand: luchtfoto met aanduiding begrenzing WORG

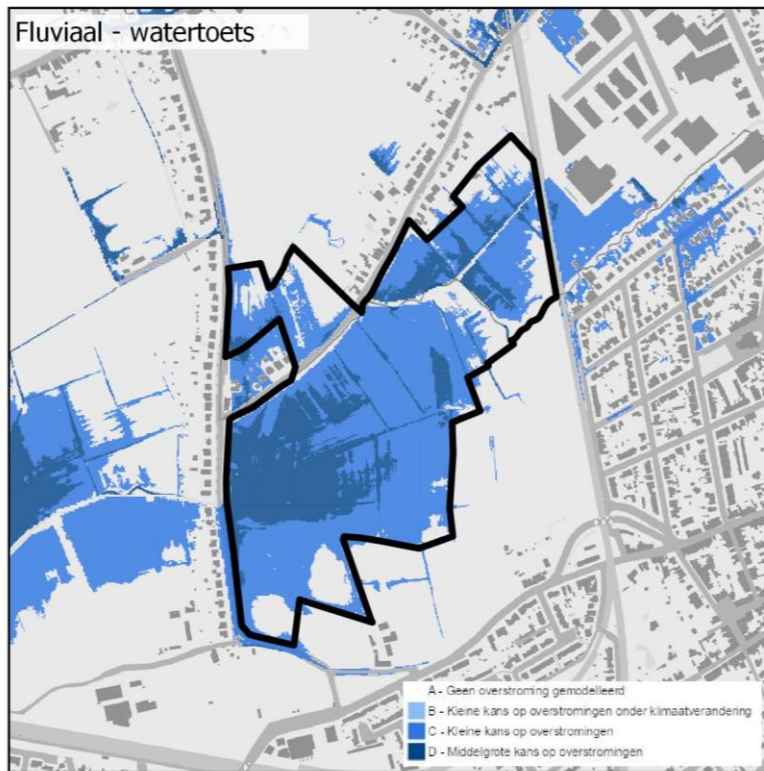

2.2 Waterbergend vermogen en overstromingsgevoeligheid

Watertoetskaarten - overstromingsgevoelige gebieden (VR 2022 2511 DOC.1289)

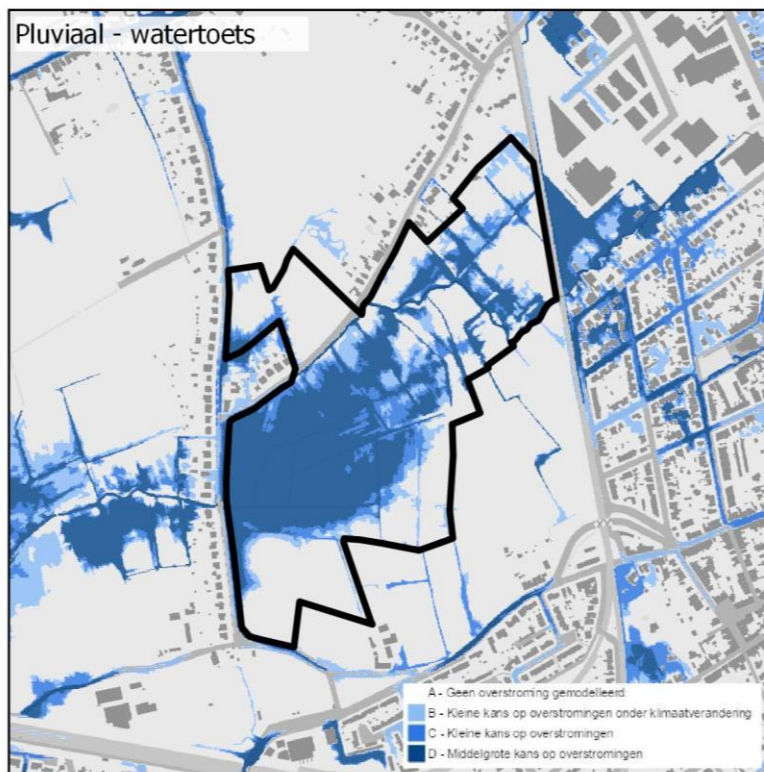
Het grootste deel van het gebied kent een kleine kans op fluviale overstromingen. Met name het zuidwestelijke deel van het gebied kent een middelgroot fluviaal overstromingsrisico.

Figuur 2. Watertoetskaart - overstromingsgevoelige gebieden fluviaal

Vooraf het centrale gedeelte van het gebied kent een middelgrote kans op overstromingen volgens het pluviale overstromingsmodel. In het noordoostelijke deel van het gebied is een middelgrote pluviale overstromingskans gemodelleerd langsheen de aanwezige grachten en waterloop. Onder klimaatverandering breidt de kans op pluviale overstromingen zich beperkt verder.

Figuur 3. Watertoetskaart - overstromingsgevoelige gebieden pluviaal

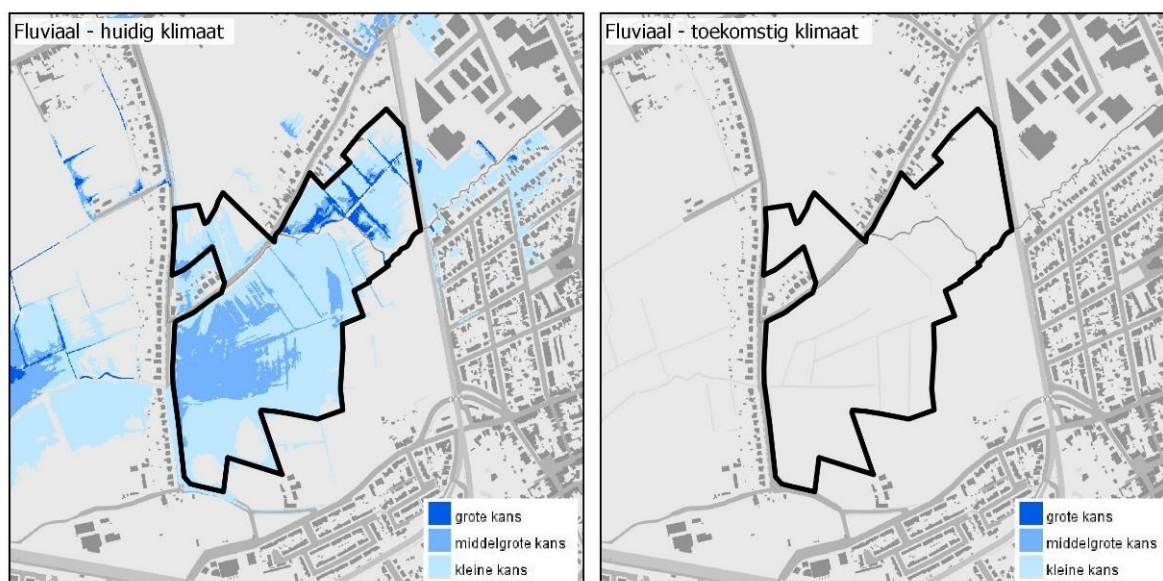

Overstromingsrichtlijn - overstromingsgevaarkaarten

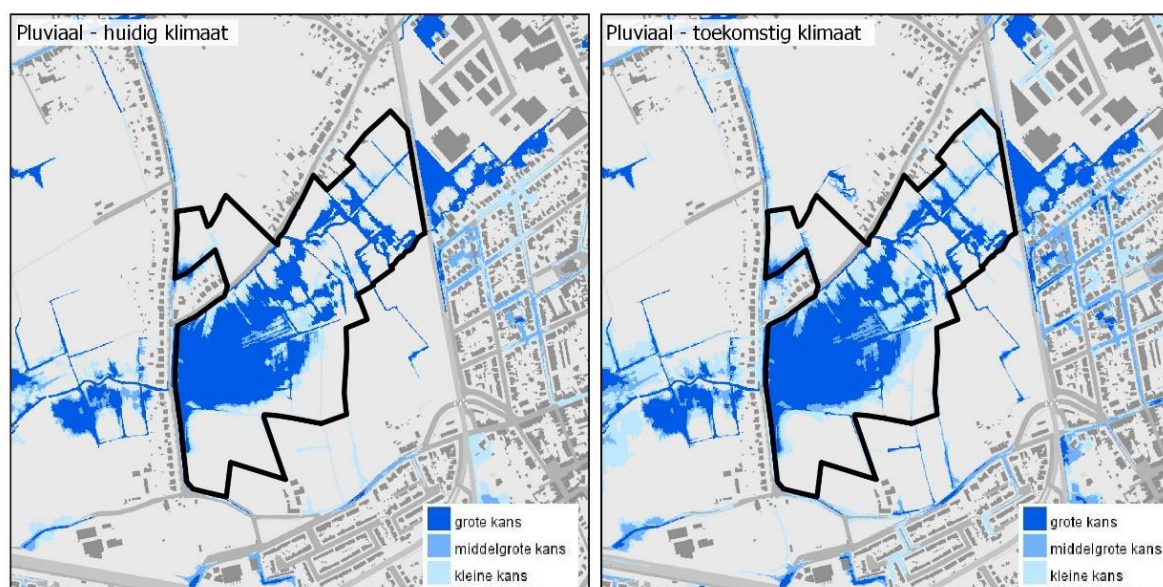
Volgens artikel 6 van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) en artikel 1.7.3.1 § 3 van het Waterwetboek (VR 2018 1506 DOC.0638) moet de Vlaamse Regering zorgen voor alle significante bronnen van overstromingen en voor drie kansscenario's (kleine kans, middelgrote kans en grote kans op overstromingen, indien van toepassing). Daarbij werd ervoor gekozen om zowel kaarten voor het huidige klimaat als voor toekomstige klimaat (met klimaatprojectie 2050) op te maken.

Deze overstromingsgevaarkaarten zijn de bron voor de watertoetskaarten en geven een meer gedetailleerd beeld van de overstromingskansen in diverse scenario's. Het algemene beeld is daarom gelijkaardig aan de kaarten hierboven, maar toont onder meer ook de grote kans op overstromingen. Het pluviale model is beschikbaar voor gans Vlaanderen, ook het klimaatmodel. De fluviale modellen zijn per waterloop opgesteld en soms niet beschikbaar bij kleinere waterlopen, ook is het klimaatscenario niet in alle fluviale modellen beschikbaar en geeft dan een blanco kaart.

Figuur 4. Overstromingsgevaarkaart: overstroombaar gebied bij huidig en toekomstig klimaat (fluviaal)

Figuur 5. Overstromingsgevaarkaart: overstroombaar gebied bij huidig en toekomstig klimaat (pluviaal)

2.3 Stroomgebiedbeheerplan Benedenscheldebekken

Het bekkenspecifieke deel voor het Benedenscheldebekken van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2022-2027, werd voorbereid door de overlegstructuren van het Benedenscheldebekken. Het werd samen met de andere onderdelen van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2022-2027, vastgesteld door de Vlaamse Regering op 1 juli 2022.

In het bekkenspecifieke deel voor het Benedenscheldebekken zijn vijf speerpuntgebieden en tien aandachtsgebieden aangeduid. Het afstroomgebied van de Verlegde Schijns is een speerpuntgebied klasse 4. In dit gebied willen we vanaf 2033 een goede watertoestand bereiken.

De vroegere verbinding tussen het Groot Schijn en de Verlegde Schijns werd doorgeknipt ter hoogte van Schijnpoort, waar het Groot Schijn wordt overgepompt in het Albertkanaal. De Verlegde Schijns worden via het geherdimensioneerde visvriendelijke pompemaal Rode Weel integraal overgepompt in het Kanaaldok.

In een aantal gebieden is het creëren van extra waterbergingscapaciteit wenselijk. Op heel wat zijlopen worden maatregelen naar overstromingsproblematiek genomen, oa thv het Schoon Schijn/Kaartse beek te Brasschaat/Kapellen. In de vallei van de Kaartse beek heeft woonwijk De Sterre in Brasschaat/Kapellen in het verleden vaak te kampen gehad met wateroverlast. Ondertussen heeft de provincie meerdere kleinere ingrepen gerealiseerd om de beek meer ruimte te geven. Hier zal ook het masterplan dat de provincie in samenwerking met ANB, Rotonde vzw en de gemeenten Kapellen en Brasschaat heeft opgemaakt, uitgevoerd worden en wordt de beek afwaarts de Jagersdreef terug opengelegd.

6_F_0313 Benedenscheldebekken Herinrichting van het Schoon Schijn/Kaartse Beek opwaarts de Jagersdreef in Brasschaat provincie Antwerpen

https://www.vmm.be/bestanden/sgbp/Actiefiche_6_F_0313.pdf

8A_E_0330 Benedenscheldebekken Openleggen van de overwelling van de Kaartse Beek afwaarts de Jagersdreef in Brasschaat provincie Antwerpen

https://www.vmm.be/bestanden/sgbp/Actiefiche_8A_E_0330.pdf

Ook geeft deze beslissing mee uitvoering aan de generieke actie 6_A_0022 om gevolg te geven aan de startbeslissingen van de Vlaamse Regering inzake signaalgebieden door herbestemming van de noodzakelijke deelgebieden via de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden of via ruimtelijke uitvoeringsplannen.

2.4 Signaalgebied – startbeslissing Vlaamse Regering

Het signaalgebied ‘Schoon Schijn – Zwarte Beek’ behoort tot het Benedenscheldebekken.

Het signaalgebied is gemeentegrensoverschrijdend. Het noorden van het signaalgebied bevindt zich in Kapellen, het zuidelijk deel behoort tot Antwerpen. Het Schoon Schijn vormt de grens tussen beide gemeenten ter hoogte van het signaalgebied. Het gebied kent wateroverlast en is net ten westen van een woonwijk met regelmatige problemen van wateroverlast gesitueerd.

Op 6 mei 2011 werd dit gebied door de Algemene Bekkenvergadering Benedenscheldebekken geselecteerd voor opname in de prioritaire te onderzoeken signaalgebieden. De motivatie voor opname is als volgt:

“Het aandachtsgebied vervult actueel een sleutelrol in de waterberging van de ruimere omgeving en dient deze ook in de toekomst te kunnen vervullen.”

De afbakening van het signaalgebied werd tijdens het gevoerde overleg besproken.

De Vlaamse Regering nam op 24 januari 2014 een startbeslissing over het signaalgebied Schoon Schijn – Zwarte Beek en opteerde voor een bouwvrije opgave voor het gebied. De conclusie van de gebiedsfiche voor het signaalgebied Schoon Schijn – Zwarte Beek luidde:

“Een nieuwe functionele invulling voor het gebied (met uitzondering van de percelen gelegen in woongebied landelijk karakter) wordt gerealiseerd via een RUP. Er is geen consensus over de initiatiefnemer. De provincie is wel bereid gevonden het voortraject van een planningsproces waarbij de behoefte aan planologische compensatie bepaald wordt, te coördineren. In afwachting van de inwerkingtreding van dit RUP moet elke ontwikkeling van het gehele gebied in overeenstemming zijn met het algemene beoordelingskader van de omzendbrief.”

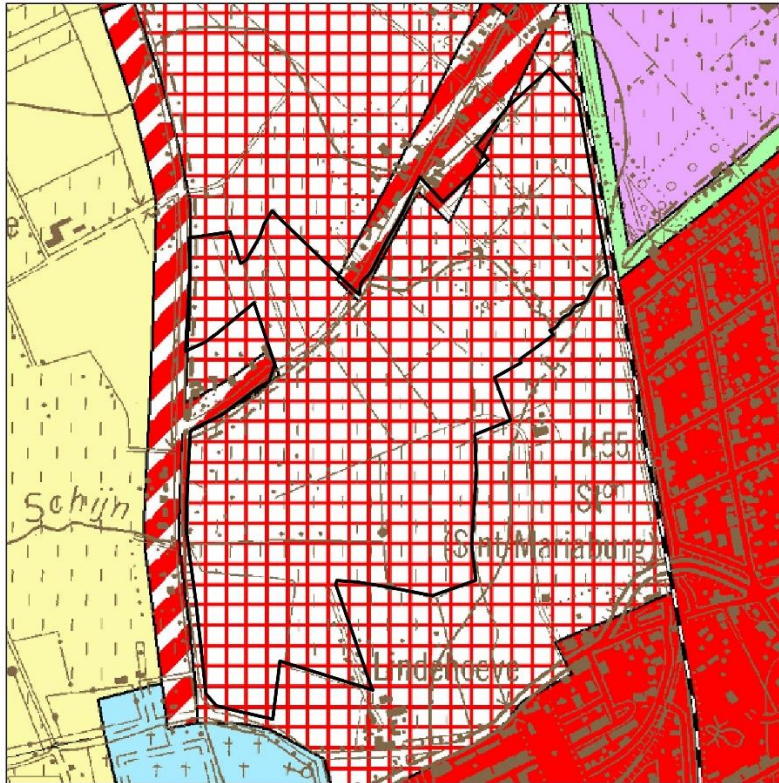
Link naar fiche signaalgebied:

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/beleidsinstrumenten/signaalgebieden/fiches/BES-AG12.pdf>

2.5 Juridische toestand

Het gebied is gelegen in reservegebied voor woonwijken volgens het gewestplan. In functie van een logische afbakening op perceelsniveau en volgens het watersysteem worden enkele reststroken met een bestemming als woongebied met landelijk karakter ook opgenomen in het gebied.

Figuur 6. Gewestplan

2.6 Gemeentelijke structuurplannen

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Kapellen

Het gemeentelijk structuurplan van de gemeente Kapellen werd op 8 september 2006 goedgekeurd door de deputatie van de provincie Antwerpen.

Het signaalgebied valt samen met het woonreservegebied Vloeiende-Noord (20,46 ha). In het richtinggevend deel (p. 44) wordt aangegeven dat, gezien de woonbehoeftestudie, geen aanvullende woonuitbreidingsgebieden of woonreservegebieden worden aangesneden. Dit gebied wordt dan ook opgenomen in de programmatie als reserve. In de gewenste structuur wordt het gebied ook als open ruimtegebied aangeduid en ingedeeld bij de agrarische structuur.

De beekvalleien vormen de drager van de ruimtelijke structuur, niet alleen voor de natuurlijke structuur, maar ook voor de andere functies (richtinggevend deel p10). De beekvalleien van de Kaartse beek (Schoon Schijn), Bunderbeek en Zwarte beek worden gerekend tot de lokale ecologische structuur. Aan dit signaalgebied komen ze alle drie samen. Het beheer van de waterlopen en hun vallei moet het ruimtelijk functioneren ervan blijvend mogelijk maken (o.a. zorgen voor een goede waterkwaliteit, behouden en waar mogelijk herstellen van de natuurlijke loop, ...) (richtinggevend deel p 10).

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen

Het gemeentelijk structuurplan van de stad Antwerpen werd op 21 december 2006 goedgekeurd door de Deputatie van de provincie Antwerpen.

Antwerpen Waterstad

Bij de selecties voor het water (Richtinggevend deel p31) wordt het Schoon Schijn aangeduid bij de belangrijkste beekvalleien. In dit structuurplan wordt het fijnmazig netwerk van deze en de andere waterlopen als basislegger beschouwd bij toekomstige ontwikkelingen. De publieke toegankelijkheid van hun alluvia, de uitsluiting van bebouwing onder specifieke regels van hun alluvia, het zoeken naar een verbinding met de stedelijke parkstructuur, zijn basisprincipes voor het beleid.

Antwerpen Woonstad

Over het gebied Puihoek (Ekeren) stelt het GRS (Richtinggevend deel p.140) het volgende: “Te Ekeren, op de grens met Kapellen bevindt zich een woonreservegebied (grensoverschrijdend). Dit is watergevoelig en is te vrijwaren wegens zijn bufferende functie vanuit water. Het gebied, kan ingericht worden als open ruimte gebied, aansluitend bij de grotere open ruimtes buiten de stad Antwerpen.”

Bij de acties voor Antwerpen Waterstad wordt dan ook volgende suggestie meegegeven aan het Vlaams gewest (Richtinggevend deel p.39): “Bij de afbakening van het Grootstedelijk Gebied Antwerpen, opnemen van de uit te sluiten woongebieden voor verdere ontwikkeling op basis van watergevoeligheid. Gevraagd wordt om de watergevoelige woon-(WG), woonuitbreidings- (WUG) en woonreservegebieden (WRG) te herbestemmen in een gewestelijk RUP (zie woningprogrammatie). Voorbeelden zijn Mariaburg (WRG Puihoek), zuidelijk deel Ekeren Donk (WUG), zuidelijk Rozemaai (WUG), delen Berendrecht-Zandvliet (WUG), Polderstad en Hobokense galet.”

Antwerpen Ecostad

In het GRS wordt dit signaalgebied volledig opgenomen in de strategische ruimte van de zachte ruggengraat.

Voorontwerp Beleidsplan Ruimte Antwerpen

In het voorontwerp beleidplan van Antwerpen wordt er vooropgesteld dat er zal worden gewerkt aan een betere ecologische samenhang van de parken en natuurgebieden door verdere investering in groen en blauw op alle schaalniveaus.

Er wordt in belangrijke mate ingezet op de versterking van de aanwezige natuurlijke en historische watersystemen. Hierbij wordt rekening gehouden met oppervlaktewater, hemelwater, grondwater en het belang ervan voor bodem en vegetatie, en de beleevingswaarde die water heeft.

Het woonreservegebied Puihoek, aan de noordzijde van Ekeren, zal als watergevoelig openruimtegebied bevestigd worden, zodat er geen bebouwing meer mogelijk is.

3 Onderzoek sectorale wetgeving

3.1 Milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage verloopt via de generieke procedure. De procedure start met de opmaak van een kennisgeving.

Een kennisgeving bevat onder andere een beschrijving van het voorgenomen plan en een voorstel van de wijze waarop het milieuonderzoek zal uitgevoerd worden. De kennisgevingsnota voor de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden werd van 30 juli tot en met 30 augustus 2018 ter inzage gelegd. De Dienst Mer stelde, rekening houdend met de adviezen en inspraak, richtlijnen op voor de opmaak van het eigenlijke plan-MER.

Op basis van de richtlijnen werd het ontwerp-plan-MER opgemaakt door deskundigen onder leiding van een erkend MER-coördinator. Na een verwerking van de opmerkingen, werd het (ontwerp) plan-MER onderworpen aan een openbaar onderzoek, samen met de voorlopige aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden.

Tijdens het openbaar onderzoek konden burgers en adviesinstanties opmerkingen geven op het ontwerpplan én het (ontwerp) plan-MER. Opmerkingen en adviezen kunnen aanleiding geven tot aanpassingen en aanvullingen aan het plan en het plan-MER. Vóór de definitieve vaststelling van het plan, keurde het Team Omgevingseffecten het plan-MER goed.

Op basis van het gevoerde milieueffectenonderzoek worden geen significante negatieve effecten op de leefomgeving verwacht. In het ontwerp van plan-MER worden geen milderende maatregelen noodzakelijk geacht. Het ontwerp plan-MER wordt samen met het besluit houdende de voorlopige aanduiding ter inzage gelegd in het openbaar onderzoek.

3.2 Ruimtelijke veiligheidsrapportage

Ter uitvoering van de Seveso-richtlijn¹ dient in het beleid inzake ruimtelijk ordening rekening gehouden te worden met de noodzaak om op langetermijnbasis voldoende afstand te laten bestaan tussen Seveso-inrichtingen (i.e. inrichtingen met een zodanige hoeveelheid aan gevaarlijke stoffen op het terrein dat zij vallen onder het toepassingsgebied van de Seveso-richtlijn) enerzijds en aandachtsgebieden (zoals gedefinieerd in het besluit van de Vlaamse Regering houdende nadere regels inzake ruimtelijke veiligheidsrapportage) anderzijds. Deze doelstelling wordt verwezenlijkt door het houden van toezicht op de vestiging van nieuwe Seveso-inrichtingen, op wijzigingen van bestaande Seveso-inrichtingen, en op nieuwe ontwikkelingen rond bestaande Seveso-inrichtingen.

Om een inschatting te maken van het aspect externe mensveiligheid, toetste de dienst Veiligheidsrapportage van het Departement Omgeving het voorgenomen plan af aan de hand van criteria die werden opgenomen onder de vorm van een beslissingsdiagram in bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage.

Gelet op het feit dat:

- het gebied ligt binnen de consultatiezone van INOVYN Manufacturing Belgium - Antwerpen;
- de externe risico's van de desbetreffende Seveso-inrichtingen bekend zijn bij de administratie én er is voldoende afstand tussen de Seveso-inrichtingen enerzijds en het aandachtsgebied anderzijds;
- volgens de gegevens verstrekt in de toelichtingsnota in het plangebied geen Seveso-inrichtingen mogelijk zijn;

besliste de dienst VR op 27 juli 2023 dat er geen ruimtelijk veiligheidsrapport dient opgemaakt te worden.

3.3 VEN-toets

De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied, leidend tot het behoud van het bouwvrije karakter, en de daar toegelaten functies hebben geen negatieve impact op natuurwaarden of VEN-gebieden. Het gebied is niet in of nabij een VEN-gebied gelegen.

3.4 Onroerenderfgoed-toets

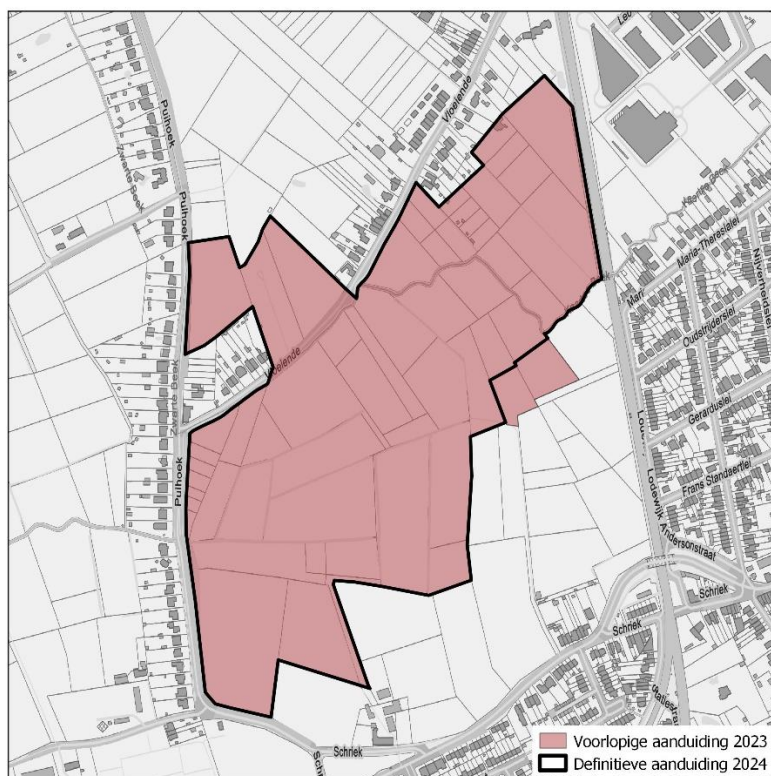
De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied wordt als positief beschouwd gezien deze gebieden hierdoor vrijgesteld worden van grootschalige wijziging van het landgebruik en ingrepen in de bodem. Ook indirecte effecten op de omliggende gebieden worden hierdoor voorkomen. Er is geen beschermd erfgoed in of grenzend aan het gebied.

4 Aanpassing plangebied na openbaar onderzoek

Op basis van de bezwaren en opmerkingen van het openbaar onderzoek na de voorlopige aanduiding, zoals verwerkt in het besluit van de Vlaamse Regering, is **de plancontour van de voorlopige aanduiding aangepast voor de definitieve aanduiding als watergevoelig openruimtegebied.**

¹ Europese richtlijn betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn.

Figuur 7. Actualisatie definitieve afbakening

5 Rechtsgevolgen

De aanduiding als WORG heeft geen andere rechtsgevolgen dan deze vermeld in artikel 5.6.8, VCRO.

Ingevolge de bepalingen van artikel 5.6.8, §6, VCRO, komen eigenaars van gronden die gelegen zijn binnen een definitief aangeduid watergevoelig openruimtegebied in aanmerking voor een eigenaarsvergoeding, met toepassing van dezelfde voorwaarden en modaliteiten als deze die gelden voor de planschadevergoeding, zoals deze vooropgesteld wordt met het Instrumentendecreet. Ingevolge de daarin opgenomen harmonisering en aanpassing van de compenserende vergoedingen, wordt die eigenaarsvergoeding bepaald op basis van een schaderapport van de landcommissies.

5.1 Stedenbouwkundige voorschriften

Het voorschrift wordt bepaald door artikel 5.6.8, §3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO).

Ter informatie wordt hierbij de tekst zoals geldig op datum van deze definitieve aanduiding weergegeven:

Binnen de aangeduide watergevoelige openruimtegebieden zijn waterbeheer, natuurbehoud, bosbouw, landschapszorg, landbouw en recreatie nevengeschikte functies.

Voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht en de waterbeheersfunctie van het gebied niet worden overschreden, zijn alleen de volgende handelingen die nodig of nuttig zijn voor de functies, vermeld in het eerste lid, toegelaten:

1° het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur, gericht op de sociale, educatieve of recreatieve functie van het gebied, waaronder sanitaire gebouwen of schuilplaatsen van één bouwlaag met een oppervlakte van ten hoogste 100 m², met uitsluiting van elke verblijfsaccommodatie;

2° het aanleggen, herstellen, heraanleggen of verplaatsen van openbare wegen en nutsleidingen. Openbare wegen en nutsleidingen kunnen aangelegd of verplaatst worden voor zover dat noodzakelijk is voor de kwaliteit

van het leefmilieu, het beheer van het landschap, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu, de openbare veiligheid of de volksgezondheid;

3° het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur, gericht op het gebruik van het gebied voor landbouw of hobbylandbouw;

4° handelingen die nodig of nuttig zijn om overstromingen te beheersen of om wateroverlast buiten de natuurlijke overstromingsgebieden te voorkomen;

5° handelingen voor natuurbeschoud en landschapszorg.

De mogelijkheden om af te wijken van stedenbouwkundige voorschriften of om rekening te houden met ontwerpen van stedenbouwkundige voorschriften, vermeld in titel IV, hoofdstuk 4, zijn van overeenkomstige toepassing in de aldus aangeduide gebieden.

5.2 Verkavelingen en principiële akkoorden

Zoals bepaald in artikel 5.6.8, §4, VCRO heeft de definitieve aanduiding als watergevoelig openruimtegebied van rechtswege het verval tot gevolg van onbebouwde delen van niet-vervallen verkavelingen die liggen binnen het watergevoelig openruimtegebied. Ook principiële akkoorden vervallen van rechtswege.

Er zijn binnen de aanduiding geen principiële akkoorden gekend.

Er is volgens het vergunningenregister 1 verkavelingsaanvraag (11002_1971_27400) gekend die (deels) gelegen is binnen de aanduiding van watergevoelig openruimtegebied. Er is geen beslissing of geen verval opgetekend in het vergunningenregister, waardoor deze mogelijk niet-vervallen is. Het onbebouwde deel van een niet-vervallen verkavelingsvergunning of omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden komt te vervallen binnen de definitieve aanduiding.

5.3 Ruimtebalans

In dit watergevoelig openruimtegebied zijn volgende bestemmingen gelegen die niet meer gerealiseerd kunnen worden na definitieve aanduiding.

Bestemmingscategorie	
Reservegebieden voor woonwijken	32,2 ha
Woongebieden met landelijk karakter	0,9 ha

6 Conclusie

De aanduiding is conform het ontwikkelingsperspectief zoals gemotiveerd in eerdere beslissingen van de Vlaamse Regering over het signaalgebied (VR 2014 2401 DOC.0086).

De kaarten van de overstromingsgevoelige gebieden tonen voor vrijwel het gehele gebied een middelgrote en kleine fluviale overstromingskans. Voor het zuidwestelijke deel van het gebied is ook een grote pluviale overstromingskans gemodelleerd, elders in het gebied betreft het eveneens een groot overstromingsrisico langsheen de grachten. Vrijwaring van het gebied voor verder bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.

Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem. Om die reden wordt het gebied 'Schoon Schijn Puyhoek' in Antwerpen en Kapellen definitief aangeduid als watergevoelig openruimtegebied.